

HZ. YA'KÛB'UN HAYATI VE ÇAĞLARI AŞAN VASIYETİ

Siret-i Enbiyâ derslerimizde Hz. Ya'kûb (as) ile alakalı üçüncü ve son dersimizi yaptık. Muhammed Emin Yıldırım hocamız, “Hz. Ya'kûb'un Hayatı ve Çağları Aşan Vasiyeti” serlevhasının altında önce Kur'ân-ı Kerim'de Hz. Ya'kûb'un anlatılan hususiyetlerini sonra mesajlar dolu o önemli vasiyetini anlattı. Haftaya Hz. Yûsuf (as) ile yolculuğumuzu devam ettireceğiz.

Dersten Cümleler

Kur'ân-ı Kerim Hz. Ya'kûb'u nasıl anlattı?

Dedesi Hz. İbrâhim'e, ninesi Sâre'ye ve babası Hz. İshak'a bahşedilen ve müjdelenen bir evlat (En'âm 6/84; Hûd 11/71)

Hayatı boyunca muhataplarına tevhidi anlatan bir peygamber (Bakara 2/132)

Peygamberlerin ortak davasının tevhid olduğu hakikati onun üzerinden de defaatle nazarlara verilen bir peygamber (Bakara 2/136)

Hz. Ya'kûb'un da ve esbâtın da/torunlarının da Müslüman olduğu gerçeğine dikkat çekilen bir peygamber (Bakara 2/140)

Peygamberlerin asla birbirinden ayrılmaması gerektiği hakikati nazarlara verilen bir peygamber (Âl-i İmrân 3/84)

Vefat yolunda iken çocuklarına ve torunlarına tevhidi vasiyet eden bir peygamber (Bakara 2/133)

Kur'ân-ı Kerim'de Hz. Ya'kûb'un Hususiyetleri

1. İbrâhim'in milletinden ve hanif olduğuna dikkat çekilmesi (Bakara 135)
2. Vahiy aldığına dikkat çekilmesi (Nisâ 4/163)

وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ

“İbrâhim'e, İsmâil'e, İshak'a, Ya'kûb'a da vahyettik...” (Nisâ 4/163)

3. Hidayete/doğru yola iletilen kimselerden olduğuna dikkat çekilmesi (En'âm 6/84)
4. Muhsinlerden olduğuna dikkat çekilmesi (En'âm 6/84)

“Biz ona İshak'ı ve Ya'kûb'u armağan ettik. Hepsini hidayete erdirdik. Daha önce Nûh'u da hidayete erdirmiştik. Zürriyetinden Dâvud'u, Süleyman'ı, Eyyub'u, Yûsuf'u, Mûsâ'yı ve Hârûn'u da. İyilik yapanları işte böyle mükâfatlandırırız.” (En'âm 6/84)

5. Nebi oluşuna dikkat çekilmesi (Meryem 19/49)

وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا

“...Ona (İbrâhim’e) İshak ile Ya’kûb’u bağışladık ve her birini nebi kıldık.” (Meryem 19/49)

6. Allah’ın rahmetine ulaştığına dikkat çekilmesi (Meryem 19/50)

7. Ona doğruluk dili verildiğine ve dillerde ona bir nam bırakıldığına dikkat çekilmesi (Meryem 19/50)

وَوَهَبْنَا لَهُمْ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا

“Onlara rahmetimizden bağışta bulunduk. Onlar için yüce bir doğruluk dili var ettik veya güzel bir söz ile anılmalarını temin ettik.” (Meryem 19/50)

8. Salih insanlardan olduğuna dikkat çekilmesi (Enbiyâ 21/72)

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ

“Ona İshak’ı ve ayrıca da Ya’kûb’u bağışladık ve her birini salih kimseler yaptık.” (Enbiyâ 21/72)

9. Gündemde tutulması gerektiğine dikkat çekilmesi (Sâd 38/45)

وَاذْكُرْ عِبَادَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ

“Kullarımız İbrâhim’i, İshak’ı ve Ya’kub’u da an...” (Sâd 38/45)

“Vez’kur” kalıbının ne anlam geldiği:

Unutma!

Hatırla!

Gündem et!

Sürekli onları hatırlat!

Onlardan mesajlar alacağımı hatırlımdan çıkarma ve insanlığa duyur!

10. Basiretli ve kuvvetli kullardan/peygamberlerden biri olduğuna dikkat çekilmesi (Sâd 38/45)

أُولَى الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ

“Kuvvetli ve basiretli kullarımız İbrahim, İshak ve Ya’kûb’u da an.” (Sâd 38/45)

11. İhlâsla ahireti düşünen kimselerden olduğuna dikkat çekilmesi (Sâd 38/46)

إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ

“Biz onları özellikle ahiret yurdunu düşünen ihlâslı kimseler kıldık.” (Sâd 38/46)

12. En seçkin ve en hayırlı kimselerden olduğuna dikkat çekilmesi (Sâd 38/47)

وَأَنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنَ الْأَخْيَارِ

“Şüphesiz onlar, bizim katımızda en seçkin ve en hayırlı kimselerdendir.” (Sâd 38/47)

Hz. Ya’kûb’un (as) Şeceresi:

Zilpa: Gad (Câd) ve Aşer (Aşîr)

Bilha: Dan ve Naftali

Leyya (Lea): Ruben (Ra’bîl), Şimon (Şemûn), Levi (Lâvî), Yahuda (Yehuda), İssakar (İsâfar) ve Zebulun (Zûblûn) ile kızı Dina

Râhil (Rahel veya Raşel): Yûsuf ve Bünyâmin

O fırtınalı süreçler bitip Hz. Ya’kub, oğlu Hz. Yûsuf’a ve Hz. Bünyâmin’e kavuştuğunda 130 yaşlarında olduğu rivayet edilir. Tam 17 yıl, Mısır’da bütün oğulları ile beraber yaşadı. 147 yaşlarına gelince, ölüm döşegine düştü.

Bakara Sûresi’nin 132 ve 133. ayetlerinden alınan 5 önemli husus:

1. Bir babanın evlatlarına yapabileceği en güzel vasiyetini
2. Bir peygamberin evlatlarına yapabileceği en önemli uyarıyı
3. Bir atanın nesline sorabileceği en mühim soruyu
4. Bir davetçinin muhataplarına söyleyeceği en açık mesajı
5. Bir Müslümanın yüreğinde duyabileceği en derin ızdırabı

“İbrâhim, bunu kendi oğullarına da vasiyet etti, Ya’kûb da öyle: “Oğullarım! Allah, sizin için bu dini (İslâm’ı) seçti. Siz de ancak Müslümanlar olarak ölün” dedi.

“Yoksa Ya’kûb’a ölüm geldiği zaman siz orada mı idiniz? O zaman (Ya’kûb) oğullarına: ‘Benden sonra kime kulluk edeceksiniz?’ demişti. Onlar: ‘Senin ve ataların İbrâhim, İsmâil ve İshak’ın ilâhı olan tek Allah’a kulluk edeceğiz; biz ancak O’na teslim olmuşuzdur!’ dediler.” (Bakara 2/132, 133)

Vasiyetten Alınması Gereken Mesajlar:

- Mesaj, merhamet ile karşıda yankı bulur.
- Vasiyet, tevhid ile başlarsa değer kazanır.
- Saadet, iyi başlamak ve iyi ölmek ile ancak elde edilir.
- Hakikat, kuruntu ve zan ile değil vahiy ile ispatlanır.
- Tevhid, sadece slogan ile değil mutlak manada Bir’i birlemek ile ancak mümkün olur.

فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ

“O halde sadece Müslümanlar olarak ölünüz!”

“O halde sadece Müslümanlar olarak ölünüz!” ayetinin mesajları:

1. Mesele soy meselesi değil yol meseledir.
2. Mesele sadece Müslüman olarak isimlendirme değil gereklerini yerine getirme meselesidir.
3. Mesele sadece iman etme meselesi değil imanla yolu bitirme meselesidir.
4. Mesele sadece ölmek değil Müslüman olarak ölmek meselesidir.
5. Mesele sadece bu hakikati dillendirmek değil sürekli bu ızdırabı canlı tutma meselesidir.

“Ey Rabbim! Gerçekten bana mülk verdin ve bana sözlerin/rüyaların yorumunu/tabirini öğrettin. Ey gökleri ve yeri yaratan! Dünyada ve ahirette sen benim velimsin. Benim canımı Müslüman olarak al ve beni iyilerin/salihlerin arasına kat.” (Yûsuf 12/101)

تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ

“Onlar bir ümmetti, gelip geçti. Onların kazandıkları kendilerinin, sizin kazandıklarınız sizindir. Siz onların yaptıklarından sorguya çekilmezsiniz.” (Bakara 2/134)

İki temel mesaj:

1. Ataların yaptığı iyilikleri sadece övmek çocuklara fayda sağlamaz. (Bakara 2/134)
2. Ataların yaptığı hataların faturaları asla çocuklara kesilemez. (Bakara 2/141)